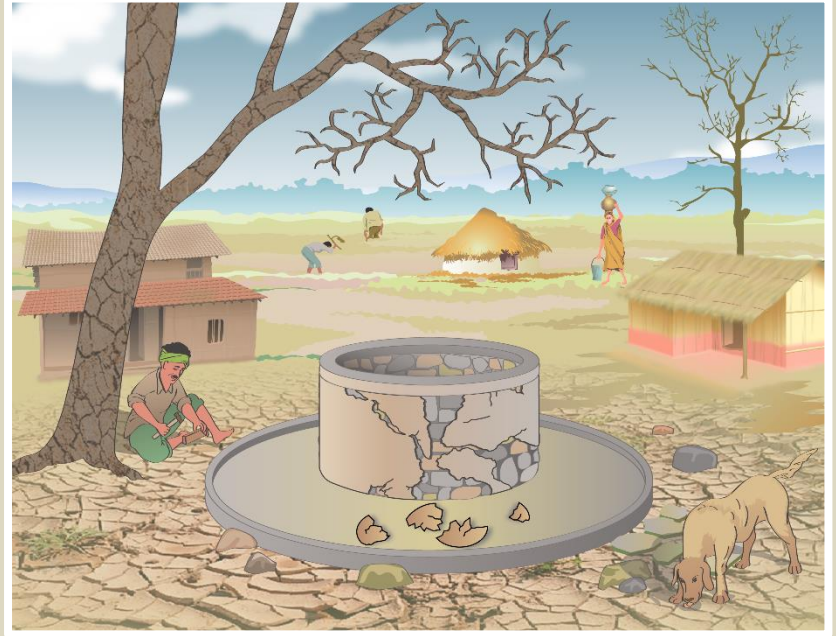

८. खडेरी

खडेरीको अवस्था आउनु अघि गर्नुपर्ने १० कामहरू

१. खडेरीको समस्याको न्यूनीकरणका लागि पानीको मूल संरक्षण गर्ने ।
२. पानीको मूल भएको स्थानमा भौतिक संरचना नबनाउने ।
३. पानीको मुहान सुक्ने प्रकोपबाट अनुकुलन हुन वृक्षारोपण गर्ने, रुख विरुवा जोगाउने, हुर्काउने,
४. बढ्दो तापक्रम सहन सक्ने बोटविरुवा तथा वालीनालीहरूको नश्ल तयार गरी खेती गर्ने, कृषिवन लगाउने ।
५. कृषि उत्पादन र माटोको उर्वराशक्तिमा ह्रास जस्ता प्रकोपबाट अनुकुलन हुन उन्नत जातका विउविजन खरिद, गोठेमल सुधार, गोठ सुधार (भकारो सुधार), कम्पोष्ट मल, पशु मुत्र संकलन, स्प्रे टंकी खरिद, अगुवा कृषक विकास, कृषक पाठशाला इत्यादि क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने ।
६. खडेरीबाट सिंचाइमा पर्ने असरबाट बच्न सिंचाई पोखरी निर्माण, सिंचाई कुलो निर्माण, आकासे पानी संकलन गर्ने जस्ता क्रियाकलापहरू गर्ने ।
७. खडेरीको समयमा खेतिबालीका लागि थोपा सिंचाइ तथा विरुवा बाहेकको जमिनमा प्लाष्टिकले छोप्ने प्रविधि अपनाउने ।
८. पानी पर्ने ठाउँमा खाल्डोमा प्लाष्टिक ओछ्याएर वा सिमेन्टेड ट्याँकी बनाएर पानी जोगाउने प्रयास गर्ने ।
९. मानिसका कृयाकलापका कारण विश्वको तापमान बृद्धि र जलवायु परिवर्तनमा असर पर्ने भएकाले प्रदुषण बढ्ने, कार्वन उत्सर्जन बढ्ने लगायतका कृयाकलापहरू रोक्ने वा कम गर्ने ।
१०. जमिन भित्रको पानीको स्रोत बढाउन वर्षाको पानी बगेर खेर जाने स्थानमा यसलाई रोकेर जमिनभित्र पठाउने काम गर्न ठाउँ ठाउँमा पोखरी खन्ने र बालुवा भएको ठाउँमा इनार र पाइपबाट जमिन भित्र पठाउने प्रयास गर्ने ।

खडेरी भइरहेको बेला वा खडेरी परेपछि गर्नुपर्ने १० कामहरू

१. पानीको प्रयोगमा किफायत गर्ने, सकेसम्म कम पानीले काम चलाउने ।
२. पानीका पुनः प्रयोगमा जोड दिने, प्रयोग गरेको पानी बोटविरुवामा प्रयोग गर्ने ।
३. वर्षाको पानी संकलनको अभ्यास गर्ने ।
४. स्थानीय पोखरी तथा अन्य पानीका स्रोतहरूको संरक्षण गर्ने र जिर्णोद्धार गर्ने ।
५. चक्रीय र मिश्रित खेतिपाती प्रणाली अपनाउने ।
६. खडेरी प्रतिरोधी वा कम पानी लाग्ने बोटविरुवा, वालीनाली रोप्ने ।
७. जमिनको उचित व्यवस्थापन गर्ने, माटोको उर्वराशक्ति बढाउने, विषादी र किटनाशक औषधीको न्यूनतम प्रयोग गर्ने ।

८. सिंचाइका लागि स्प्रिंकल र डिप सिंचाइ विधि प्रयोग गर्ने ।
९. प्रदुषण नियन्त्रण गर्ने ।
१०. जैविक विविधता संरक्षण गर्ने ।

यो सामाग्री अमेरिकी अन्तर्राष्ट्रिय विकास नियोग (USAID/BHA) को सहयोगमा भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज-नेपाल (NSET) द्वारा सञ्चालित “मेरो सुरक्षित गाउँ” (My Resilient Village) कार्यक्रम अन्तर्गत तयार पारी प्रकाशन गरिएको हो ।

विस्तृत जानकारीको लागि

भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज-नेपाल

घर-६५, CR-१३, सैबु आवास, भैसेपाटी, ललितपुर
महानगरपालिका-२५, नेपाल, पो.ब. नं. १३७७५, काठमाडौं, नेपाल,
फोन नं.: (९७७-१) ५५९१०००, फ्याक्स नं.: (९७७-१) ५५९२६९२
इ-मेल: nset@nset.org.np, वेब साइट: www.nset.org.np